APPENDIX III

TRIAGE IN KIRUV: WHO TAKES PRECEDENCE?

The Mishnah, at the end of *Horayos*, teaches the laws of triage. Those principles convey the guidelines of determining whose life to save first when a rescuer encounters multiple people whose physical lives are in danger. Is there spiritual triage? If there are limited resources, how does an outreach professional determine which non-observant Jews take precedence in *kiruv*?

Rav Yitzchak Zilberstein argues that reaching out to a Kohen takes precedence over reaching out to others. This is based on the aforementioned Mishnah that rules that saving the life of a Kohen comes before the lives of others. Moreover, when a Kohen becomes observant, he is being rescued from more transgressions than others could commit since he will now abstain from becoming *tameh*, etc.[1]

Should limited *kiruv* resources be used to reach out to men or to women? In the case of young people who are likely to intermarry, we must first determine which is more tragic—when a Jewish man marries out of the fold or when a Jewess intermarries?

The *Chidushei HaRan* (*Sanhedrin* 74b) assumes that it is worse for a Jewish man to intermarry as it is for this *aveirah* that the Torah speaks about excision. The *Avnei Miluim* (§16, #1) argues that the situation of

1 חשוקי חמד (מכות דף כג ע"ב):

"שאלה: אדם היכול לקרב יהודי לתורה ולמצוות, כהן או ישראל, ואת שניהם לא יכול. את מי יעדיף?

תשובה: יש להעדיף את הכהן על פי המשנה בהוריות דף יג ע"א דכהן קודם לישראל להצלה, ומה לי הצלה מטביעה בים, או הצלה מטביעה ברפש וזוהמא וטומאה. וכמו כן יש לומר שכהן שאינו שומר מצוות עובר על איסורים רבים יותר, מפני שעלול להטמא למתים ולישא גרושה וכדומה. אך לפי הנזכר לעיל יש עדיפות להציל את הכהן מסיבה נוספת, כי ישראל המקרב כהן, הרי שמצוות ברכת כהנים והציוויים שלא להטמאות ולא לשאת גרושה לא היה מקיים, ועל ידי שיקרב את הכהן לתורה ולמצוות, יחשב לו זאת כאילו הוא קיימם ויזקפו המצוות לזכותו".

a Jewish woman intermarrying is far worse since the Jewish offspring will be raised as non-Jews.[2]

In practice, this entire question is moot since outreach must be done in the way that it is most effective. When the future of the Jewish nation is at stake, the most efficient and effective *kiruv* is the *kiruv* that one should adopt.

2 שו"ת ושב ורפא (חלק ג סימן קמז):

"מה חמור יותר בת ישראל לנכרי או בת עכו"ם לישראל?

ובחדר"ן שם כתב ואי תימא לימא אסתר גילוי עריות הוה ולא מיבעיא למן דאמר שהיתה אשת מרדכי אלא אפילו בלאו הכי איכא כרת בבא על ארמית ומשמע דהוא הדין בנכרי שבא על בת ישראל, ותירץ דלא נתרבו עריות ליהרג ואל יעבור אלא כעין נערה המאורסה כגון כריתות ומיתות בית דין כדאיתא לעיל לענין דמצילין אותן בנפשן, ואף על גב דבישראל הבא על הנכרית כתיב יכרת ה' לאיש וכו' מכל מקום בנכרי הבא על בת ישראל לא שמענו שיהיה בה כרת ודין הוא דישראל הנבעלה לנכרי בנה ימשך אחריה ויהיה ישראל, אבל ישראל הבא על הנכרית הולד נמשך אחריה ויהיה נכרי וקורא אני בו ובעל בת אל נכר שנעשה חתן לעבודה זרה, ובת ישראל הנבעלת לנכרי בית דין של שם גזרו עליה כדאיתא בעבודה זרה (דף לז). אמנם באבני מילואים אבן העזר סימן טז (אות א) כתב דאדרבא הבא על הנכרית כיון שהולד גוי גמור לא שייך ביה כי יסיר את בנך שאינו בנו כלל, אבל נבעלת לנכרי הוי דאורייתא משום כי יסיר את בנך עיין שם".